

## POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 10 października 2023 r.,

sprawy **K. K.**

skazanego z art. 190 § 1 k.k. i art. 190a § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,

od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 14 października 2022 r., sygn. akt VI Ka 548/22,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 28 stycznia 2022 r., sygn. akt II K 276/20,

### **p o s t a n o w i ł**

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego,**
- 3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. T. – Kancelaria Adwokacka w R. – 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy), w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji.**

**[SOP]**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 stycznia 2022 r., sygn. akt II K 276/20, Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej uznał oskarżonego K. K. za winnego tego, że „w okresie od stycznia 2019 r. do 18 czerwca 2019 r. i od drugiej połowy sierpnia 2019 r. do 18

października 2019 r. w R., działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, uporczywie nękał B. S. (poprzednio S.) w ten sposób, że wielokrotnie przychodził w rejon miejsca zamieszkania pokrzywdzonej, gdzie wyzywał ją słowami wulgarnymi i obelżywymi, wypowiadał skierowane do pokrzywdzonej groźby pozbawienia jej życia, uszkodzenia ciała, popełnienia przestępstwa zgwałcenia, próbował wbrew woli pokrzywdzonej wejść do jej mieszkania, a także wielokrotnie wówczas, gdy spotkał pokrzywdzoną poza jej miejscem zamieszkania wyzywał ją słowami wulgarnymi i obelżywymi, wielokrotnie w ciągu doby wykonywał połączenia telefoniczne oraz wysyłał wiadomości smsowe na jej numer telefon, w których to rozmowach telefonicznych i smsach wyzywał pokrzywdzoną słowami wulgarnymi i obelżywymi, poniżał ją i kierował pod jej adresem groźby pozbawienia jej życia, uszkodzenia ciała, a groźby te wzbudziły u pokrzywdzonej uzasadnioną okolicznościami obawę ich spełnienia, przez co wzbudził u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się przed upływem 5 lat od odbycia kary 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., wymierzoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 10 lutego 2011 r., sygn. akt II K [...], która odbywał w okresie od 16 grudnia 2011 r. do 28 lutego 2012 r. i od 28 stycznia 2016 r. do 13 maja 2016 r.”, to jest przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. i art. 190a § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na mocy art. 190a § 1 k.k. w zw. z art. 57b k.k. i w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 1 wyroku), na poczet której zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od godz.21:10 w dniu 2 grudnia 2019 r. do godz.12:05 w dniu 3 grudnia 2019 r., uznając karę pozbawienia wolności za wykonaną co do jednego dnia (pkt 3 wyroku), zasądził od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej B. S. 3.000 zł tytułem nawiazki (pkt 2).

W osobistej apelacji, zaskarżając wyrok w całości, oskarżony zarzucił obrazę prawa materialnego poprzez jego niewłaściwą wykładnię, naruszenie jego prawa do obrony, stronnictwo Sądu Rejonowego, wnosząc o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, w trakcie którego Sąd weźmie pod uwagę postawy i zachowania B. S.

Obrońca oskarżonego zaskarżając wyrok w całości zarzucił:

„1) Na podstawie art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. i art. 427 k.p.k.:

a) obrazę przepisów postępowania, skutkującą szeregiem błędów w ustaleniach faktycznych, które zostały przyjęte za podstawę zaskarżonego wyroku mających istotny wpływ na jego treść tj. art. 4 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. polegającą na przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów poprzez wybiórczą, dowolną i jednostronną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności bezkrytyczną ocenę dowodów przemawiających na niekorzyść oskarżonego, oparcie orzeczenia o winie oskarżonego jedynie na podstawie dowodów uznanych przez Sąd za obciążające go, pominięcie dowodów przemawiających na korzyść oskarżonego, wyprowadzenie z całokształtu materiału dowodowego wniosków dowolnych i wynikających z nieuprawnionych domniemań, czynionych wbrew treści zebranych dowodów i sprzecznych z zasadami logicznego rozumowania, a także z ustalonymi w praktyce sądowej regułami oceny dowodów, tj. poprzez:

- niewłaściwą ocenę zeznań złożonych przez pokrzywdzoną B. S. (S.) poprzez przyjęcie, że z treści depozycji złożonych przez pokrzywdzoną wynika, iż odczuwała ona zagrożenie i obawy ze strony oskarżonego K. K., podczas gdy prawidłowa ocena wskazanych zeznań, w tym zwłaszcza w zakresie, w jakim pokrzywdzona relacjonowała, że w okresie objętym zarzutem z własnej inicjatywy kontaktowała się z oskarżonym, odpisywała także na jego smsy używając przy tym wulgaryzmów, wyzywała oskarżonego, szarpała go, oświadczając jednocześnie, że wycofanie przez nią wcześniejszych zawiadomień o popełnieniu przestępstwa przez oskarżonego na jej szkodę motywowane było litością wobec oskarżonego, prowadzą do konstatacji, że pokrzywdzona nie obawiała się zachowania oskarżonego, przeciwnie - sama inicjowała rozmowy z oskarżonym, odpisywała na jego wiadomości, zaangażowała oskarżonego w remont swojego mieszkania akceptując obecność oskarżonego w przedmiotowym lokalu, wobec czego nie sposób uznać, że pokrzywdzona miała poczucie zagrożenia ze strony oskarżonego skoro świadomie dążyła do kontaktu z K.K.;

- niewłaściwej oceny zeznań córki pokrzywdzonej V. K., które zostały uznane przez Sąd I instancji za wiarygodne, w sytuacji gdy świadek nie potrafiła wskazać właściwie, w jakim okresie miało dojść do negatywnych zdarzeń z udziałem oskarżonego, a nadto (...) córka pokrzywdzonej rzekomo nie posiadała wiedzy w przedmiocie negatywnych zachowań swojej matki, a co winno było skłonić Sąd meriti do powzięcia wątpliwości, w kontekście wiarygodności depozycji świadka,

- niewłaściwej oceny zeznań złożonych przez świadka W. C. poprzez przyjęcie, że depozycje ww. świadka w żadnej mierze nie wskazywały na chęć bezpodstawnego obciążenia oskarżonego, podczas gdy W. C. przesłuchana na rozprawie w dniu 22 września 2020 r. wskazywała wprost, że jest skonfliktowana z oskarżonym, nadto wobec faktu przyjaźni łączącej świadka z pokrzywdzoną w okresie objętym zarzutem, świadek ten niewątpliwie nie był obiektywny mając interes w tym, aby złożyć zeznania niekorzystne dla oskarżonego;

- niewłaściwą ocenę zeznań T. K., J. K. (rodziców oskarżonego) oraz A. K. (siostry oskarżonego) w zakresie, w jakim przyjęto, iż relacje ww. świadków cechowała niechęć do pokrzywdzonej, przy jednoczesnej bezkrytycznej ocenie zachowania oskarżonego K. K., podczas gdy wskazani świadkowie logicznie i spójnie opisywali wzajemne relacje oskarżonego i pokrzywdzonej; akcentowali impulsywność i porywczność B. S., przejawy agresji pokrzywdzonej kierowane nie tylko wobec oskarżonego (uderzenie K. K. butelką w głowę), ale także ich synów (ucieczka małoletniego A. z domu pokrzywdzonej z powodu przemocy stosowanej przez B.S.); kontakty pokrzywdzonej ze środowiskiem kibiców, którzy za namową lub co najmniej przyzwoleniem ze strony pokrzywdzonej, dokonali pobicia oskarżonego; wskazywali także na tryb życia pokrzywdzonej rzutujący na jej kompetencje rodzicielskie i wychowawcze (ucieczka małoletniego A. z domu pokrzywdzonej, bicie syna przez B. S.); fakt prawomocnego skazania pokrzywdzonej w sprawie o pobicie; nadto zdarzenia, kiedy to pokrzywdzona udała się do mieszkania oskarżonego i stojąc pod oknem kierowała pod jego adresem słowa powszechnie uznawane za obelżywe; jednocześnie zeznania ww. świadków w powyższym zakresie korespondowały także z zeznaniami M. K., B. S., P. O., K. T. oraz S. L.;

- niewłaściwą ocenę zeznań K. T. (kuratora sądowego) poprzez pominięcie wskazywanych przez ww. świadka okoliczności odnoszących się do osoby pokrzywdzonej B. S. - faktu angażowania się pokrzywdzonej w różnego rodzaju konflikty, „rozrywkowego trybu życia” pokrzywdzonej (aktywności na tym polu podejmowanych wspólnie z sąsiadką W. C.), nadużywania alkoholu przez pokrzywdzoną (wyrzucanie przedmiotów przez okno w stanie wskazującym na użycie alkoholu), współmiernego eskalowania wzajemnego konfliktu zarówno przez oskarżonego jak i pokrzywdzoną, które to okoliczności, przy uwzględnieniu obiektywizmu oraz profesjonalizmu wskazanego świadka (zawodowe przygotowanie świadka) winny zostać wzięte pod uwagę przy dokonywaniu ustaleń faktycznych w sprawie; jednocześnie wbrew twierdzeniom Sądu meriti K. T. w swych depozycjach wyraźnie wskazywała, że informacje o ewentualnych niepożądanych zachowaniach oskarżonego wobec pokrzywdzonej świadek uzyskała w wyniku jednostronnej relacji B. S., sama zaś nie była świadkiem takich zdarzeń;

- odmówienie waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego K. K. poprzez przyjęcie, że były one niespójne, niekonsekwentne oraz sprzeczne z innymi wiarygodnymi dowodami w sprawie, podczas gdy oskarżony logicznie i konsekwentnie wskazywał na swoją relację z pokrzywdzoną; przywoływał liczne, konkretne zdarzenia, w trakcie których pokrzywdzona miała kierować w jego stronę agresję werbalną oraz fizyczną, w tym także stosować przemoc wobec starszego syna A.; inicjowała kontakt z oskarżonym, który stale utrzymywała; zaangażowała oskarżonego w remont swojego mieszkania pozwalając tym samym oskarżonemu na przebywanie w mieszkaniu ww.; kontaktów pokrzywdzonej ze środowiskiem kibiców, którzy dokonali pobicia oskarżonego z inicjatywy lub co najmniej za przyzwoleniem pokrzywdzonej; nachodzenia oskarżonego oraz jego konkubiny D.N. w ich mieszkaniu; nadto wyjaśnienia oskarżonego korespondowały z zeznaniami świadków w osobach M. K., B. S., P. O., K. T., D. N. oraz S. L., jak również rodziców i siostry oskarżonego, przesłuchanych w toku postępowania;

- odmówienie waloru wiarygodności zeznaniom świadka D. N., jako nakierowanych na zwolnienie oskarżonego od odpowiedzialności karnej, podczas gdy ww. będąc

konkubina oskarżonego była naocznym świadkiem licznych przejawów agresji pokrzywdzonej wobec oskarżonego (m.in. uderzenie K. K. butelką w głowę), faktu nagabywania oskarżonego przez B. S. w jego miejscu zamieszkania; inicjowania przez pokrzywdzoną kontaktu telefonicznego z K. K. oraz utrzymywania tego kontaktu; braku właściwych kompetencji rodzicielskich i wychowawczych pokrzywdzonej; kontaktów pokrzywdzonej ze środowiskiem kibiców, którzy dokonali pobicia oskarżonego z inicjatywy lub co najmniej za przyzwoleniem pokrzywdzonej; nadto wskazane depozycje korespondowały z zeznaniami świadków w osobach T. K., J. K., A. K., M. K., B. S., P. O., K. T., D. N. oraz S. L.;

b) art. 192 § 2 k.p.k. - poprzez oddalenie wniosku o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania pokrzywdzonej B. S. oraz świadka W. C. z udziałem biegłego psychologa, w sytuacji gdy w świetle zeznań zarówno B. S., W. C., jak również zeznań kuratora sądowego K. T., w okresie objętym zarzutem ww. często nadużywały alkoholu, nadto pokrzywdzona leczyła się psychiatrycznie, zaś świadek W.C. odwykowo, co wymagało przeprowadzenia czynności przesłuchania wskazanych świadków z udziałem biegłego psychologa, albowiem istniały uzasadnione wątpliwości tak co do stanu psychicznego pokrzywdzonej jak i zdolności świadków do postrzegania i odtwarzania faktów;

c) art. 175 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. - poprzez pozbawienie oskarżonego prawa do obrony i podjęcie decyzji procesowej o prowadzeniu rozprawy w dniu 25 stycznia 2022 r. pod nieobecność oskarżonego w sytuacji, gdy zgłoszony został wniosek oskarżonego o odroczenie rozprawy wyznaczonej w wskazanej dacie, nadto nie ustalono, z jakich przyczyn oskarżony nie został doprowadzony na termin rozprawy, co skutkowało pozbawieniem oskarżonego prawa do aktywnej obrony w procesie - zadawania pytań świadkom, ustosunkowywania się do przeprowadzonych dowodów, a w konsekwencji do istotnego naruszenia przysługującego oskarżonemu materialnego prawa do obrony;

d) art. 170 in fine k.p.k. w zw. z art. 167 k.k., poprzez brak wydania postanowienia w przedmiocie oddalenia bądź dopuszczenia dowodu z zeznań byłego partnera pokrzywdzonej o imieniu K., po uprzednim zwróceniu się do Komisariatu [...] Policji w R., celem ustalenia danych osobowych niniejszego

świadka, o co na rozprawie w dniu 1 grudnia 2020 r. wnosił obrońca oskarżonego - na okoliczność relacji pokrzywdzonej oraz oskarżonego w okresie objętym aktem oskarżenia, w sytuacji niniejszy dowód miał istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, albowiem zdaniem oskarżonego, z informacji przekazanych mu przez byłego partnera pokrzywdzonej, ta miała zainicjować niniejsze postępowanie, nie z uwagi na swoje obawy wobec osoby K. K., tylko aby zaszkodzić oskarżonemu i doprowadzić od konieczności odbycia przez niego kary pozbawienia wolności,

e) art. 170 in fine k.p.k., poprzez oddalenie wniosków dowodowych obrońcy o przeprowadzenie dowodów z dokumentów, a mianowicie dokumentacji medycznej rodziców oskarżonego, dokumentacji medycznej konkubiny oskarżonego, uzasadnienia wyroku łącznego Sądu Rejonowego w R., w sprawie prowadzonej pod sygn. akt II[...], a nadto fotokopii wywiadów kuratora w innych sprawach związanych z osobą oskarżonego, w sytuacji, gdy z treści tychże dokumentów, można było uzyskać informację na temat aktualnej sytuacji życiowej oskarżonego, oraz jego prognozy kryminologicznej, a co w konsekwencji miało wpływ na wysnucie przez Sąd I instancji negatywnej prognozy kryminologicznej wobec oskarżonego,

f) art. 170 in fine k.p.k., poprzez oddalenie wniosku obrońcy oskarżonego, w przedmiocie dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z opinii dwóch biegłych lekarzy psychiatrów - na okoliczność ustalenia stanu zdrowia psychicznego oskarżonego, ustalenia, czy oskarżony w chwili czynu miał w pełni zachowaną zdolność rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem, czy też zdolność ta była zniesiona bądź w znacznym stopniu ograniczona, tylko w oparciu o fakt, iż w innej sprawie, dotyczącej zupełnie odmiennego czynu zabronionego, biegli nie stwierdzili u oskarżonego zniesionej, ani ograniczonej poczytalności, a co w konsekwencji skutkowało brakiem ustalenia wszystkich istotnych okoliczności mających znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy,

2) na podstawie art. 438 pkt 3 k.p.k. i art. 427 k.p.k. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia mający wpływ na jego treść - będący wynikiem dowolnej, wybiórczej oceny materiału dowodowego, a przejawiający się w przyjęciu, że oskarżony K. K. w okresie od stycznia 2019 r. do 18 czerwca 2019 r. i

od drugiej połowy sierpnia 2019 r. do października 2019 r. w R., działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, uporczywie nękał B. S., w ten sposób, że wielokrotnie przychodził w rejon miejsca zamieszkania pokrzywdzonej, gdzie wyzywał ją słowami wulgarnymi i obelżywymi, wypowiadał skierowane do pokrzywdzonej groźby pozbawienia jej życia, uszkodzenia ciała, popełnienia przestępstwa zgwałcenia, próbował wbrew woli pokrzywdzonej wejść do jej mieszkania, a także wielokrotnie, wówczas gdy spotykał pokrzywdzoną poza jej miejscem zamieszkania, wyzywał ją słowami wulgarnymi i obelżywymi, wielokrotnie w ciągu doby wykonywał połączenia telefoniczne oraz wysyłał wiadomości smsowe na jej numer telefon, w których to rozmowach telefonicznych i smsach wyzywał pokrzywdzoną słowami wulgarnymi i obelżywymi, poniżał ją i kierował pod jej adresem groźby pozbawienia jej życia i uszkodzenia ciała, a groźby te wzbudziły u pokrzywdzonej uzasadnioną okolicznościami obawę ich spełnienia, przez co wzbudził u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się przed upływem pięciu lat od odbycia kary sześciu miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej z umyślne przestępstwo podobne z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. wymierzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w R. z dnia 20 lutego 2011 roku (sygn. akt: II K [...]), podczas gdy prawidłowa ocena wszystkich dowodów przeprowadzonych i ujawnionych w toku rozprawy głównej, poprzedzona rozważeniem całokształtu okoliczności sprawy, uwzględniająca zasady prawidłowego rozumowania oraz wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego prowadzi do wniosku, że pomiędzy pokrzywdzoną a oskarżonym niewątpliwie istniał konflikt, w którym uczestniczyły obie strony, kierując wobec siebie wzajemną agresję i wyzwiska, przy czym pozycja pokrzywdzonej w zakresie prezentowanego konfliktu była aktywna — pokrzywdzona wielokrotnie prowokowała oskarżonego, stosowała wobec niego agresję, inicjowała sytuacje sporne generujące kłótnie, nachodziła oskarżonego w jego miejscu zamieszkania, utrzymywała stały kontakt z oskarżonym (dzwoniąc, wysyłając sms, angażując oskarżonego w remont swojego mieszkania), w świetle powyższego nie sposób przyjąć, iż pokrzywdzona była nękana przez oskarżonego, nadto że odczuwała ona obawę i stan zagrożenia ze strony K. K., jako znamion czynów z art. 190 § 1 k.k. i art. 190 a § 1 k.k.

Z daleko idącej ostrożności procesowej, na wypadek nieuwzględnienia przez Sąd II instancji zarzutów i wniosków niniejszej apelacji oraz uznania winy oskarżonego za udowodnioną,

3) na podstawie art. 438 pkt 4 k.p.k. i art. 427 k.p.k. (...) rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego kary oraz środka kompensacyjnego, wyrażającą się w nieuwzględnieniu przez Sąd I instancji okoliczności łagodzących w postaci pozytywnej opinii o oskarżonym sporządzonej przez Dyрекcję jednostki penitencjarnej, w której przebywa, jak również opinii z wywiadu kuratora i w konsekwencji wymierzenie oskarżonemu K. K. kary 1 (jednego) roku i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności, oraz nawiązki na rzecz pokrzywdzonej w kwocie 3.000 zł, z pominięciem zastosowania dyspozycji art. 4 k.k., tj. w oparciu o przepisy obowiązujące w dacie popełnienia czynu, jako względniejsze dla oskarżonego (zmiana ustawowego zagrożenia czynu z art. 190a § 1 k.k. wprowadzona ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, Dz. U. 2020, poz. 568), a nadto pominięciu negatywnego zachowania się pokrzywdzonej wobec oskarżonego, przy ustaleniu wymiaru kary orzeczonej względem K.K..”

Obrońca wniósł o:

I. dopuszczenie i przeprowadzenie przed Sądem II Instancji dowodu:

a) z opinii dwóch biegłych lekarzy psychiatrów — na okoliczność ustalenia stanu zdrowia psychicznego oskarżonego, a zwłaszcza, czy oskarżony w okresie wskazanym w treści zarzuconego mu czynu miał w pełni zachowaną możliwość rozpoznania znaczenia swojego czynu i pokierowania swoim postępowaniem, bądź też czy poczytalność oskarżonego w tymże okresie była zniesiona, albo w znacznym stopniu ograniczona,

b) z przesłuchania świadków, a mianowicie pokrzywdzonej B. S. ( primo voto S.) oraz W. C. z udziałem biegłego psychologa - na okoliczność ustalenia potencjału

intelektualnego świadków, ich skłonności do konfabulacji, ustalenia zdolności ich postrzegania, oraz odtwarzania przez nich postrzeżeń,

c) zwrócenia się do Komisarzatu [...] Policji w R. [...] o uzyskanie danych świadka - byłego partnera pokrzywdzonej o imieniu K., a po uzyskaniu tych danych o dopuszczenie dowodu z zeznań tego świadka na okoliczność relacji stron oraz czy miały miejsce negatywne zachowania pokrzywdzonej wobec oskarżonego w okresie objętym aktem oskarżenia.

W konkluzji skarżący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez odmienne orzeczenie co do istoty oraz uniewinnienie oskarżonego K. K. od popełnienia czynu z art. 190a § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,

ewentualnie

2. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, bądź

3. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary w niższym wymiarze.

Po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy w Gliwicach, wyrokiem z dnia 14 października 2022 r., sygn. akt VI Ka 548/22, utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

We wniesionej kasacji, zaskarżając wyrok Sądu odwoławczego w całości, obrońca skazanego zarzucił (pkt I):

„a) rażącą obrazę przepisów prawa materialnego, a która to obraza miała istotny wpływ na treść kontestowanego wyroku, a mianowicie art. 190 a Kodeksu karnego, poprzez jego niewłaściwą wykładnię i niezasadne przyjęcie, iż pomimo konfliktu skazanego z pokrzywdzoną, podczas to którego pokrzywdzona była co najmniej równie aktywna jak skazany, można skazanemu przypisać wyczerpanie przez niego znamion przestępstwa stalkingu, w sytuacji gdy postawa pokrzywdzonej w okresie objętym zarzutem, cechująca się szeregiem negatywnych zachowań wobec

skazanego i jego najbliższych winna była skłonić Sąd do ustalenia, iż w niniejszym postępowaniu pokrzywdzona, nie była ofiarą skazanego, a osobą jedynie z nim skonfliktowaną, a co nie daje podstaw do przypisania skazanemu wyczerpania znamion czynu opisanego w treści aktu oskarżenia, a co winno skutkować jego uniewinnieniem,

b) rażącą i kwalifikowaną obrazę przepisów postępowania, które w konsekwencji miały istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, a mianowicie:

- art. 192 § 2 k.p.k., w zw. z art. 170 in fine k.p.k., w zw. z art. 92 k.p.k. i art. 410 k.p.k., polegające na braku dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków B. S. (primo voto) S., a nadto W. C. z udziałem biegłego psychologa, w sytuacji gdy niniejsza okoliczność miała znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, albowiem pokrzywdzona leczyła się psychiatrycznie, a nadto świadek W. C. leczyła się odwykowo, a w związku z czym koniecznym było zweryfikowanie skłonności w/w osób do konfabulacji, ustalenie, czy z psychologicznego punktu widzenia zeznania w/w świadków można uznać za wiarygodne, a nadto na okoliczność ustalenia możliwości w/w osób do postrzegania i odtwarzania przez nie postrzeżeń, a co konsekwencji skutkowało nieustaleniem wszystkich istotnych okoliczności mających znaczenie dla rozpoznania niniejszej sprawy,

- art. 193 § 1 k.p.k., w zw. z art. 170 in fine k.p.k., w zw. z art. 202 in fine k.p.k., w zw. z art. 92 k.p.k., i art. 410 k.p.k., polegającą na niedopuszczeniu i nieprzeprowadzeniu dowodu z opinii dwóch biegłych lekarzy psychiatrów na okoliczność ustalenia stanu zdrowia psychicznego skazanego, czy skazany w chwili czynu miał w pełni zachowaną zdolność rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem, czy też zdolność ta była zniesiona bądź w znacznym stopniu ograniczona, a co skutkowało nieustaleniem wszystkich istotnych okoliczności mających znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.”

Odwołując się do tych zarzutów obrońca wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach i utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, co pozwoliło na jej oddalenie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Obraza prawa materialnego polega na jego wadliwym zastosowaniu lub niezastosowaniu, w orzeczeniu, które oparte jest na trafnych i niekwestionowanych ustaleniach faktycznych. Nie można mówić więc o naruszeniu przepisów prawa materialnego w sytuacji, gdy wadliwość orzeczenia w tym zakresie jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za jego podstawę, a *de facto* do tego zmierza zarzut z pkt Ia kasacji, który jednocześnie stanowi w zasadzie powielenie zarzutu apelacyjnego. Uwadze Sądu odwoławczego nie uszły relacje świadków, którzy potwierdzili także agresję i impulsywność zachowania pokrzywdzonej w stosunku do skazanego oraz chęć utrzymywania z nim kontaktów. Relacje te, zdaniem Sądu, nie są jednak w stanie zaprzeczyć dowodom potwierdzającym sprawstwo skazanego. Potwierdzone przez świadków akty agresji pokrzywdzonej w stosunku do K. K. i ich negatywna ocena nie przeczą temu, że także skazany dopuszczał się aktów agresji wobec pokrzywdzonej ustalonych przez Sąd. Stanowisko Sądu odwoławczego jest w tym przedmiocie jednoznaczne. Dokonując trafnej kontroli odwoławczej w pełni podzielił stanowisko i ustalenia dokonane przez Sąd Rejonowy w zakresie sprawstwa skazanego K. K., nie znajdując żadnych podstaw do ich zakwestionowania. Niczego w tej mierze nie zmienia zabieg redakcyjny skarżącego, wskazujący na rzekomą obrazę prawa materialnego przez niewłaściwą wykładnię znamion typu czynu zabronionego z art. 190a k.k. Po pierwsze, rzecz bowiem nie w wykładni prawa a w ustaleniach faktycznych i ich subsumpcji, po drugie zaś Sąd odwoławczy prawa materialnego nie stosował, ponieważ jedynie utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie Sądu Rejonowego.

Jako oczywiście bezzasadne ocenić należy także oba zarzuty rażącej obrazę przepisów prawa procesowego.

Przesłuchanie świadka z udziałem psychologa nie jest obowiązkiem sądu w każdej sytuacji, gdy ujawniono fakt leczenia psychiatrycznego lub odwykowego. Zebrane w aktach dowody w postaci dokumentacji medycznej oraz opinii sądowo-psychiatrycznej nie wskazują na to, aby możliwości postrzegania, zapamiętywania lub odtwarzania postrzeżeń mogły być zakłócone u pokrzywdzonej oraz u świadka W. C.. Tym samym na etapie postępowania odwoławczego nie było potrzeby przesłuchiwania tych osób z udziałem biegłego psychologa, tym bardziej, że jak wynika z postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 14 października 2022 r. wniosek o przesłuchanie pokrzywdzonej oraz świadka W. C. z udziałem biegłego psychologa obrońca składał już na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego. Sąd Rejonowy uznał wówczas, że nie ujawniły się okoliczności które wzbudzałyby wątpliwości co do zdolności postrzegania lub odtwarzania przez świadków ich postrzeżeń, w szczególności, czy byli w stanie zapamiętać okoliczności, których zeznania dotyczyły i odtworzyć je na rozprawie. Uwagi te zestawiać trzeba zresztą z przedmiotem postępowania oraz treścią wypowiedzi procesowych obu osób.

Również zarzut niedopuszczenia i nieprzeprowadzenia dowodu z opinii dwóch biegłych psychiatrów co do poczytalności skazanego jest zakwestionowaniem de facto decyzji Sądu Rejonowego, który oddalił wniosek o dopuszczenie tego dowodu albowiem nie ujawniły się okoliczności uzasadniające wątpliwość co do poczytalności oskarżonego i jego aktualnego zdrowia psychicznego. Z kolei Sąd odwoławczy odnosząc się do tożsamego wniosku apelacyjnego pozostawił go bez rozpoznania argumentując, iż oparty jest na tych samych okolicznościach co uprzednio. Należy pamiętać, że konieczność przeprowadzenia takiego dowodu rodzi się w przypadku zasinienia „uzasadnionych wątpliwości” co do poczytalności oskarżonego. W niniejszej sprawie takie wątpliwości nie istniały, zwłaszcza, że ze znajdującej się w aktach sprawy opinii sądowo-psychiatrycznej jednoznacznie wynika, że u oskarżonego nie występują żadne zaburzenia mogące mieć wpływ na jego poczytalność.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł, że wniesiona przez obrońcę skazanego kasacja jest oczywiście bezzasadna.

(K.G.)

[a!]